

Sedna i Sweden Solar System

Bild: ESA

Foto: Teknikens Hus

Värd: Teknikens Hus, Luleå

Sweden Solar System

Sweden Solar System (SSS) är världens till utsträckningen största modell av vårt planetsystem, där Globen i Stockholm representerar solen. Planeterna skalas i storlek och avstånd relativt Globen och radas upp norrut. Skalan är 1:20 miljoner.

För närvarande ingår ett tjugotal planeter, småplaneter och kometer i SSS. De inre planeterna "kretsar" i Stockholmsområdet, och systemet täcker hela Sverige från kometen Swift-Tuttle i Blekinge och transneptunen 2007 OR10 utanför Malmö till stationer i Luleå och Kiruna. Varje modell har en värdstation.

SSS förmedlar en direkt upplevelse av de enorma avstånden i rymden och hur små planeterna är jämfört med solen. Konst, mytologi och vetenskap sammanbinds, liksom olika platser och aktiviteter i Sverige.

Varje modell i Sweden Solar System har sin egen ägare och värd. Hela systemet samordnas av [Svenska Astronomiska Sällskapet](#).

Läs mer på www.swedensolarsystem.se.

Sedna i Luleå – Sweden Solar System

En modell av dvärgplaneten Sedna invigdes i Luleå den 8 december 2005. Sedna beräknades ligga på samma avstånd i förhållande till solen, som Luleå ligger i förhållande till Globen (idag Avicii Arena) i skala 1:20 miljoner. Modellen gjordes av konstnären Antero Koskitalo.

Fakta om Sedna

Sedna är en dvärgplanet i Kuiperbältet, uppkallad efter inuiternas vattengudinna Sedna. Kuiperbältet är ett område bestående av många små himlakroppar, transneptuner, bortom Neptunus. Här finns också dvärgplaneterna Pluto och Eris.

Visste du att...

- Sedna ligger 13 miljarder kilometer från jorden, cirka tre gånger så långt bort som Neptunus.
- Ett varv för Sedna att ta sig runt solen tar cirka 11 000 jordår.
- Dvärgplaneten upptäcktes 14 november 2003 av Michael E. Brown, Chad Trujillo, David L. Rabinowitz.
- Sednas diameter är ca 1 000 km, Månens är ca 3 500 km. Månen är 3,5 gånger större än Sedna.
- Voyager 1, 2 (sköts upp av NASA 1977 och nådde Neptunus 1989, 12 år efter uppskjutning) bör ha passerat Sednas omloppsbanan.
- Forskarna tror att Sedna består av vatten, is, metan, fruset kväve, ammoniak och koldioxid.
- Medeltemperaturen är -240 grader.
- Den roterar sakta runt sin axel, har ingen atmosfär och alltså inget liv, som vi känner till.
- Forskarna funderar kring om Sedna är en gammal måne till Neptunus eller en kometrest.

Svenska Astronomiska Sällskapet

Svenska Astronomiska Sällskapet är en ideell förening som verkar för att sprida kunskap om astronomi i Sverige och är öppet för alla som gillar astronomi. Sällskapet delar ut bidrag till astronomiska projekt, ordnar föredrag och utflykter, koordinerar Astronomins dag och natt, och publicerar tidskriften Populär Astronomi.

Läs mer: <https://www.astronomiska.se>

ESERO Sverige - Tar universum in i klassrummet

ESERO Sverige är ett initiativ av Europeiska rymdorganisationen ESA och Rymdstyrelsen. Vi är ett stöd för skolan i arbetet med teknik, naturvetenskap och matematik genom att använda rymden som utgångspunkt. Vi anordnar kurser för lärare samt skapar resurser och material till skolor.

ESERO Sverige drivs av KTH i samarbete med Wisdom-projektets fem Science centra: Tekniska museet, Malmö Museum, Universeum, Visualiseringscentrum C och Curiosum.

Läs mer: <https://www.esero.se>

Rymdstyrelsen

Rymdstyrelsen är Sveriges rymdmyndighet och har i uppdrag att främja utvecklingen av svensk rymdverksamhet och rymdforskning. Rymdstyrelsen arbetar även för att samhällets behov av rymdrelaterad kunskaps- och teknikutveckling tillgodoses. I samverkan med andra aktörer verkar Rymdstyrelsen för ett ökat intresse för naturvetenskap och teknik, särskilt bland unga.

Rymdstyrelsen har finansierat framtagandet av detta material.

Läs mer: <https://www.rymdstyrelsen.se>